

[Aage Frandsen]

indfører socialisme, hverken ad for- eller bagdøren. Sådan opfatter vi det ikke; der skal betydelig mere til, det tager længere tid, og det er ikke bare noget, vi kan gøre ved at gennemføre et par lovforslag i Folketinget.

Det er klart, at lovforslagene vil skabe nogle problemer, og det skriver vi også i bemærkningerne. Det er selvfølgelig et problem, hvordan man får inddraget de ansatte i virksomhederne, hvor man har midler fra ATP og ØD. Det er jo allerede et problem i dag, at de ikke er inddraget, og derfor prøver vi at angive nogle muligheder for, hvordan de kan blive det i højere grad; det må da trods alt være et ønske, som alle deler, at man i højere grad bliver ansvarlig for lønmodtagerkapitalen i de pågældende virksomheder.

Der er også et andet problemområde, som flere ordførere har berørt, som vi også helt klart erkender, og som anføres i lovforslaget. Der er jo selvfølgelig en konflikt mellem på den ene side hensynet til det størst mulige kapitalafkast på mere eller mindre kort sigt og på den anden side hensynet til bestemte typer af investeringer, som man måske kunne kalde kapitalafkast på længere sigt, ikke kun til én selv, men til ens børn og børnebørn. Det må ses ud fra den betragtning, at hvis der er tale om investeringer, hvor man lægger vægt på en merproduktion med renere teknologi og tager større økologiske hensyn, ja, så tager man ikke rent umiddelbart hensyn til sig selv; det er ikke sikkert, man selv får glæde af det i form af højere pension, men det gør ens børnebørn og måske ens oldebørn, og den forpligtelse har man vel egentlig også. Men det er klart, at der er en konflikt, og det skal vi ikke skjule.

Et af problemerne i øjeblikket er, at vi ikke ved ret meget om mange af de ting, der foregår i ATP og LD; og så er vi henne i et andet problemfelt, nemlig at der ikke rigtig er noget engagement i sagerne. Der er jo ikke rigtig nogen, der interesserer sig for det, og derfor kan man ikke pludselig begynde med direkte valg, argumenterer nogle. Men det er jo et argument for, at man aldrig kan lave direkte valg til noget som helst, og det er det samme som at sige, at da man i sin tid gennemførte demokratiet, var det også problematisk, for de mennesker, der nu skulle til at stemme, havde i hvert fald ikke forstand på det, for de havde aldrig prøvet det for.

På samme måde kan man sige her, at de mennesker, der skal til at stemme, har i hvert fald ikke prøvet at stemme direkte i hverken ATP eller Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Men mon ikke de kan finde ud af det, og mon ikke de alligevel nok skal finde ud af at vælge de rigtige mennesker? I øjeblikket er der mange ordførere, der er meget bekymrede på vælgerens vegne og spørger, om de nu også kan finde ud af det. Det tror jeg såmænd godt de kan; når de kan finde ud af at vælge nogle folketingsmedlemmer, som vel er rimelig gode – sådan gennemsnitligt – kan de nok også finde nogle mennesker, der er egnede til at sidde i ATP's ledelse.

I den forbindelse er vores formål med at foreslå direkte valg naturligvis at skabe større engagement, og vi tror rent faktisk, at direkte valg giver større engagement. Det betyder ikke, at vi siger, at der skal være direkte valg til alt, men i de aktuelle tilfælde – når det drejer sig om eksempelvis i nærheden af 100 mia. kr. i ATP – er det ikke småpenge, det drejer sig om. Det er faktisk nogle meget væsentlige ting, og vi synes, det er lige så vigtigt, at folk interesserer sig for det som for så meget andet, hvor man kender til direkte valg.

Vores begrundelse for det direkte valg er altså ønsket om betydelig større engagement og dermed betydelig større ansvarlighed; hvis man vælger nogle mennesker igennem sin fagorganisation, som så vælger nogle nye, som igen vælger nogle nye, giver det altså ikke den store ansvarlighed. Hvor mange af os – vi er jo alle sammen medlemmer af ATP – ved, hvem der sidder som vores repræsentant i ATP's ledelse, medmindre vi har slået det efter? Ja, der sidder nogle mennesker, som er udpeget af LO, andre lønmodtagerorganisationer, ATP og staten. Men vi har meget ringe eller slet ingen forbindelse med dem, og når der sker et eller andet inde i ATP – måske en beslutning, som vi kunne være uenige i – ja, noget af det får vi noget at vide om, men det meste får vi ikke noget at vide om, og hvad kan vi stille op med det? Det er egentlig derfor; vi mener, at det ville være godt med langt flere diskussioner om tingene og dermed større ansvarlighed for os, som er henholdsvis ATP-medlemmer og konthavere i dyrtidsfonden.

Så anføres det også, at sagen er meget kompliceret. Ja, demokratiet er kompliceret, og det